Onbewuste negativiteit, een gevaar voor overgave van het ego aan onwillekeurige processen

15 maart 1968
lezing 161

“Gegroet. Zegeningen, dierbare vrienden, voor jullie die hier zijn en naar mijn woorden luisteren. Ik hoop dat deze lezing in de diepere lagen van jullie onbewuste zijn uitwerking zal hebben - zoveel als jullie in staat zijn deze woorden bewust in je bewuste geest op te nemen. Open je ervoor met hart en ziel, zodat je het volledig kunt begrijpen. Het is niet beslist noodzakelijk om alles verstandelijk te begrijpen, al is dat vaak wel de eerste stap.

In de laatste lezingen heb ik op verschillende manieren geprobeerd jullie een idee te geven van het verband tussen egobewustzijn en universele intelligentie. Dit onderwerp hebben we vanuit meerdere gezichtspunten, direct en indirect, besproken en daar gaan we mee verder. Want geen enkel mens kan werkelijk gezond zijn en in balans met zichzelf en de krachten om hem heen, als er geen harmonieuze wisselwerking bestaat tussen zijn ego en de aangeboren universele intelligentie. Als iemand zich voornamelijk vereenzelvigt met en functioneert vanuit zijn ego, dan kan hij niet in evenwicht zijn en zit hij verstrikt in problemen. Natuurlijk kun je ook zeggen dat zo’n gebrek aan evenwicht onvermijdelijk is als hij onopgeloste psychische problemen heeft. Want hoe je het ook bekijkt, het komt uiteindelijk steeds weer op hetzelfde neer: het ego moet leren zich over te geven. En ongeacht hoeveel verstandelijke kennis iemand heeft over de ondergeschikte rol van het ego ten opzichte van de universele intelligentie,

hij zal toch nooit en te nimmer genoeg hebben aan zo'n verstandelijk inzicht alleen. Daarom moeten jullie in jezelf naar nieuwe wegen en nieuwe benaderingswijzen zoeken om op een gezonde, evenwichtige manier los te kunnen laten.

Ook deze lezing zal hier weer over gaan. En ik hoop dat dit voor verschillende van jullie opnieuw enige deuren zal openen. Zolang het ego zich hoofdzakelijk bezighoudt met de controle van de dagelijkse bezigheden en levensfuncties, droogt het leven op. Het verkommert - sterft letterlijk af. Want het kan geen nieuwe kracht putten uit de bron, waaruit alle leven voortkomt. Die bron is het goddelijke, universele zelf in ieder wezen. Het proces van de dood zul je misschien ook in een ander licht kunnen zien als je er vanuit dit gezichtspunt naar kijkt. De mens is een geïncarneerde geestelijke entiteit. En als mens weerspiegelt hij de staat van zijn totale bewustzijn, zoals dat zich verdicht heeft in de ruwe stof waaruit het leven in de materie is opgebouwd. Hij is in de stof geïncarneerd omdat een deel van zijn bewustzijn - het deel dat wij het ego noemen - zich heeft losgemaakt van zijn totale wezen, het universele zelf. Dit afgesneden zijn maakt dat er sprake is van een ego, dus van leven in de stof, dus van de cyclus van leven en dood. Als de mens die scheiding ongedaan kan maken, zal ook de dood hem niet meer kunnen deren. Als de angst om het ego los te laten overwonnen is, wordt het mogelijk één te worden met de universele krachten. Dit is geen onbereikbare toestand in een of ander hiernamaals. Het is altijd, overal te realiseren, want het hangt af van je staat van bewustzijn.

Tijdens het stoffelijk leven van de mens is het op allerlei manieren mogelijk te putten uit de universele bron. Een van de meest vanzelfsprekende, algemeen toegankelijke manieren is de slaap. Wanneer een mens het erg moeilijk heeft, is dat te wijten aan het feit dat hij te zeer vastzit in zijn ego. Als je aan slapeloosheid lijdt, betekent dit dat het ego teveel de boventoon voert en de vrije levenskrachten het werk niet kunnen overnemen. Dat wordt hen door het ego onmogelijk gemaakt - misschien het onbewuste deel van het ego, maar niettemin het ego, omdat het alle touwtjes in handen wil houden. Als je alle buiten de controle liggende krachten vreest en afwijst, worden de mogelijkheden om regelmatig in het ware zelf op te gaan, geblokkeerd. Overigens variëren deze ervaringen ook naar de mate en intensiteit waarin je erin opgaat. Daarbij wordt elke keer een specifiek doel gediend en worden steeds weer andere kanalen van het universele zelf

aangeboord. Zo bevrijdt bijvoorbeeld de slaap ons alleen maar even van de spanningen en bezigheden van het ego. De kracht die je opdoet tijdens deze specifieke onderdompeling in de universele krachtbron is weer van heel andere aard dan die welke je put uit andere gelegenheden, waarbij je in de oceaan van het goddelijke zijn wordt opgenomen. Want als iemands ego overactief is, kan hij ook niet slapen. Dan werkt zelfs deze primitiefste en meest universele mogelijkheid om nieuwe kracht uit te putten niet meer.

Een andere gelegenheid om je energie aan te vullen is de wederzijdse betrokkenheid en liefde tussen de seksen. Wanneer het ego op een heilzame en krachtige manier van zichzelf loskomt, krijgt het de gelegenheid zich in de onmetelijke zee van universele kracht en schoonheid onder te dompelen. Dit wordt mogelijk door het 'anders' zijn van een ander mens liefdevol te begrijpen en te aanvaarden. Volledige acceptatie van je eigen kleinheid en het vermogen die te overstijgen en van goede wil te zijn maakt het mogelijk om met een ander samen te smelten. Dat is precies de houding die je met de universele krachten verenigt. Zo voert het je tot een ervaring, die alle niveaus van bestaan omvat: mentaal, emotioneel, spiritueel en fysiek. Daarom is het de meest volledige spirituele ervaring die een mens kan ondergaan.

Andere gelegenheden waarbij het ego zichzelf kan laten gaan, geven haast nooit een ervaring die zo wezenlijk allesomvattend is. De meeste kracht zal een mens ook opdoen naarmate hij het meest volledig deel heeft aan de universele werkelijkheid. Dan stroomt de creatieve energie in al zijn schoonheid door hem heen. Dan is het ego werkelijk ondergedompeld en functioneert het tijdelijk op een ondergeschikt plan, om daarna sterker en beter dan ooit weer te verrijzen, met grotere veerkracht, wijzer en vervuld van de opperste vreugde, waarnaar alle mensen verlangen. Wanneer het ego eenmaal zo in de onmetelijke oceaan van universele kracht is gedompeld, kan de persoonlijkheid nooit meer dezelfde worden als voorheen. Niet alleen is hij heel veel rijker geworden, maar ook zijn vermogen om in de stroom mee te gaan, zich over te geven en gelukkig te zijn en in liefde en waarachtigheid te zijn, is in gelijke mate toegenomen**.** De doeltreffendste en meest intense manier voor het ego om in het universum op te gaan is door middel van een ander wezen, via het vermogen zichzelf te vergeten en te overstijgen.

Weer een andere mogelijkheid is grondige, diepgaande meditatie. Dit is niet een cerebrale oefening van de geest, maar overgave aan het goddelijke, aan de intelligentie en de waarheid van de universele krachten. Niet maar zo in het algemeen - dat is te gemakkelijk en kan gauw misleidend werken - maar toegespitst op dat gebied, waar de persoonlijke remmingen en blokkades je verhinderen verder te komen, omdat je bang bent voor de waarheid. Als je deze obstakels hebt overwonnen, omdat je liefde voor de waarheid gegroeid is en je je dus aan de grotere waarheid kunt overgeven, kan de oceaan van wijsheid je ziel weer laven. Deze nieuwe wijsheid kan alle deuren net zover openen als jij de waarheid in je toelaat en tot je laat doordringen.

Bij elk van de hier genoemde voorbeelden ervaar je dat het ego zichzelf overstijgt, loslaat, zich overgeeft en deel wordt van iets groters dat in je leeft. In een ideaal, gezond leven zijn al deze ervaringen welkom en worden ook min of meer regelmatig opgezocht. Het individu maakt deze ervaringen mogelijk door zijn houding - doordat hij er voor openstaat en er actief in geïnteresseerd is. Is dit het geval, dan zullen uiteindelijk de in hem aanwezige hogere intelligentie en kracht doorwerken in zijn hele leven, totdat die met het ego samensmelten.

Dit is een allesomvattend proces, waardoor het ego steeds vloeiend blijft, flexibel, ontspannen en doordrongen van de kennis, de kracht en het geluk van het ware zelf. Elke bezigheid, hoe alledaags ook, ademt dan het ware zelf, dat onbelemmerd functioneert. Er is dan geen inspanning meer nodig om angst en weerstanden te overwinnen en voeling te krijgen met het ware zelf. Hoe meer het ego in het grotere zijn opgaat, hoe groter de mogelijkheid is om nieuwe levenskracht op te doen. En hoe meer deze ervaringen tegengehouden worden door de obstakels in de persoonlijkheid, die het ego weigert uit de weg te ruimen, hoe droger en kleurlozer het leven zal worden en de dood als het ware intreedt**.** Eigenlijk is de lichamelijke dood het natuurlijke eindresultaat van een uitdrogingsproces, als het zelf geen verbinding ervaart met de bron van alle leven.

Het is heel belangrijk, vrienden, dat jullie dit volledig begrijpen, want dan kunnen we een stap verdergaan. Om te beginnen kunnen we dan proberen er achter te komen waarom de mens zo'n diepgewortelde angst koestert juist voor datgene wat werkelijk leven is en geeft; waarom hij doet alsof, en zelfs gelooft dat het zijn dood, vernietiging en het einde van zijn bestaan betekent. Waarom koestert de mens

hardnekkig en voortdurend de overtuiging, bewust of vagelijk onbewust, dat nu juist dát soort ervaringen hem in gevaar brengen omdat dan de controle van het ego wegvalt en het in een toestand van ruimer bewustzijn en hogere orde opgaat? Waarom houdt hij, bewust of onbewust, dit soort ervaringen tegen? Want dat doet hij – hoezeer hij er ook naar hunkert - omdat dit verlangen in het menselijk hart toch nooit kan worden uitgeroeid, hoeveel conflicten, misvattingen en angsten er ook in hem leven. Maar de vraag blijft: waarom klampt de mens zich steeds maar vast aan deze houding, die alle vervulling tegenhoudt, die de geest doet opdrogen en afsterven en het leven onaangenaam en grauw maakt? Waarom denkt hij dat juist die houding het ware leven is en veiligheid biedt? Dit zijn inderdaad lastige vragen. We hebben ons hier al mee beziggehouden en zijn daarbij vele redenen en drogredenen tegengekomen waarom mensen denken dat ze zich juist tegen datgene moeten beschermen dat hen doet tintelen van leven en welbehagen. We zagen dat er oppervlakkige, verkeerde conclusies werden getrokken, dat er een kortzichtige neiging tot defaitisme kan bestaan. Dit alles kan een mens zo destructief maken dat hij zijn leven liever verspeelt dan te 'buigen'. Laten we nu nog wat dieper kijken. Het is zonneklaar dat er op ieders pad een punt komt waarop dit de belangrijkste drempel in zijn ontwikkeling wordt.

Alvorens hier dieper op in te gaan, wil ik in dit verband nogmaals opmerken dat de menselijke behoefte om het ego te overstijgen en los te laten zo groot is, dat als de misvormde en angstige persoonlijkheid dit natuurlijke proces onmogelijk maakt, hij op zoek zal gaan naar onnatuurlijke vervangingsmiddelen. Dit is de reden waardoor mensen behoefte hebben aan de sensaties die drugs oproepen. Daarom zal iemand die aan slapeloosheid lijdt, liever zijn toevlucht tot medicijnen nemen dan dat hij de blokkades van zijn ego aanpakt en overwint. Daarom ook is iemand, wiens ego vóór alles op controle uit is en die daardoor niet genoeg rust en vervulling kan vinden, wel gedoemd naar zelfvernietigende middelen te grijpen. Want elke op jezelf gerichte destructiviteit is een spel met de dood, heeft de dood als eindpunt. De dood is voor de persoonlijkheid dan de grote bevrijding, waartoe hij zijn toevlucht neemt als alle andere wegen om onder de controle van het ego uit te komen, falen ten gevolge van zijn koppig verzet en misleidende denkbeelden. Elke zelfdestructie is een langzame vorm van zelfmoord. Onbewust wordt de dood net zozeer verlangd als hij gevreesd wordt. Dit verlangen ontstaat omdat de voortdurende waakzaamheid van een geïsoleerd ego niet meer is uit te houden.

Zo bevindt de mens zich in een ambivalente positie: aan de ene kant is hij bang het ego op een gezonde manier los te laten, maar aan de andere kant stelt hij alles in het werk om het ego op een ongezonde manier kwijt te raken. Dit is een van de tegenstrijdigheden die steeds weer uit de staat van afgescheidenheid voortkomt.

Laten we nu eens gaan kijken waar de fundamentele oorzaak ligt van de angst die de mens voelt voor de gezonde en gezegende staat, waarin men zich door de spontaan werkende krachten laat leiden en 'leven'; waar ligt de reden waarom hij de wijsheid en de hogere orde van het ware zelf, van het goddelijke wezen in hem, niet kan vertrouwen. Overbodig te zeggen dat de redenen waarover we het hier willen hebben, aanvankelijk volkomen onbewust zijn. Het is op ieders pad van essentieel belang ze aan de oppervlakte van het bewustzijn te brengen nog vóór er ook maar iets te veranderen valt. Want zolang de persoonlijkheid uit alle macht wil veranderen, maar zich de destructiviteit van zijn eigen houding nog niet volledig bewust is, kan zich geen wezenlijke verandering voltrekken. Dat is ook niet mogelijk, omdat de belemmering nog steeds in het onbewuste zit.

Welnu, wat is de dieperliggende reden van de controlebehoefte van het ego? *De angst van het ego om zich te laten gaan is inderdaad gegrond, zolang het nog gehecht is aan gewoonten en ideeën die niet stroken met de wetten van de grotere werkelijkheid.* Als je deze uitspraak werkelijk begrijpt, heb je de sleutel in handen. Met andere woorden, overal waar aan destructiviteit gevolg wordt gegeven en vastgehouden, wordt het absoluut onmogelijk om het ego op een gezonde, veilige en leven brengende manier los te laten. Het ego is alleen gezond als het kan liefhebben, edelmoedig is, open en vol vertrouwen, realistisch en zelfbewust. Dit is allemaal een deel van de diepere werkelijkheid en wetmatigheid van het goddelijke. Schending van deze opvattingen veroorzaakt haat, discriminatie, wantrouwen, illusies, lafheid, de neiging zichzelf schade toe te brengen en voorbij te zien aan zijn werkelijke belangen. Zo'n ongezond ego zoekt precies het tegendeel van wat er juist en goddelijk in je is. Daardoor is het niet in staat goed voor zichzelf te zorgen en zal het leven, als gevolg daarvan, vol angst en onzekerheid zijn. Het verlangen om te ontsnappen aan de gespannen greep van het ego en aan het voortdurend gevoel van onbehagen kan aanleiding geven tot een oneigenlijk loskomen van het ego en zelfs tot krankzinnigheid, omdat het ego, dat zich op die manier heeft losgemaakt, op niets wezenlijks steunt. Ook dit is erg belangrijk om in

zijn volle betekenis tot je door te laten dringen.

Enkelen van jullie, die al ver genoeg zijn om hun eigen destructiviteit volledig onder ogen te zien, zullen misschien iets beter begrijpen wat ik hier zeg. Ze zullen er ongetwijfeld meer aan hebben dan diegenen onder jullie die zich nog niet bewust zijn van het feit dat ze iets destructiefs hebben; dat ze weigeren positief te zijn en het beste van zichzelf aan het leven te geven - op dat gebied waar ze zich nog steeds ongelukkig, onvervuld en in conflict voelen. Natuurlijk maakt dit gebrek aan bewustzijn het hen totaal onmogelijk om over de hier genoemde drempel te komen. Het is absoluut noodzakelijk *dat je deze destructiviteit in jezelf ziet.* Bekijk jezelf eens op die manier, met de onbevangen, objectieve blik waarmee je kunt kijken als je jezelf helemaal aanvaardt zoals je bent, met het vaste voornemen elke zelfverheerlijking te ontzenuwen en je over jezelf geen enkele illusie te maken. Je kunt jezelf pas op zo'n gezonde manier observeren, als je niet langer het idee hebt meer te moeten zijn dan je bent.

Als het ego - en dat geldt ook voor het onbewuste deel ervan - aan een destructieve houding vastzit, kan het zich niet verenigen met de krachten van het universum. Daardoor heeft het, als het zichzelf laat gaan, geen steun, geen houvast, geen veiligheid, niets om zich op te verlaten en raakt het volkomen in de war en gedesintegreerd. Een ego dat geen steun, geen leiding krijgt, niet door het ware, universele zelf geïnspireerd wordt, is nergens tegen opgewassen. Het raakt het contact met elke vorm van inzicht kwijt. Daardoor heeft het ego in zekere zin haast 'gelijk' als het zich niet laat gaan: zolang de destructiviteit niet wordt opgegeven, komt het op die manier tenminste niet in pure krankzinnigheid terecht. De overdreven zelfbeheersing van een vergroot ego is toch minder erg dan desintegratie. En die desintegratie is onvermijdelijk als het uiterlijke, egogedeelte van de persoonlijkheid niet met het universele zelf in harmonie is. Als er geen vertrouwen in de hogere universele krachten is, heeft een ego dat zichzelf los laat, niets meer om op terug te vallen. Er is geen begrip, geen logica, geen wetmatigheid buiten die van het ego, als het de krachten van het universum wantrouwt. Hoe beperkt de intelligentie van het losgekoppelde ego ook is in vergelijking met het grotere zelf, toch bezit het een bepaalde redelijkheid, een bepaalde greep op een beperkte werkelijkheid. En als de grotere goddelijke wil wordt ontkend dan wel onbewust verworpen, is er zonder ego helemaal geen wil.

Dat is de reden waarom er zo'n diepgaande angst om los te laten bestaat. Welnu, vrienden, op het punt waar je nu bent, is het ontzaglijk belangrijk dat jullie dit begrijpen want daardoor zullen jullie jezelf ook vanuit die kant kunnen bekijken. Nu kun je je namelijk voorstellen dat er als je jezelf niet in staat voelt los te laten, diep in je nog steeds destructieve krachten en ideeën aan het werk zijn. Ergens in jou leeft de wil om negatief en destructief te zijn. Als je er eenmaal oog voor krijgt, zul je zien dat deze wil heel krachtig is. Er is echt niets dat je tegen jouw wil in doet. Dat lijkt alleen maar, zolang je het bestaan van dit gebied ontkent, omdat je iets dat misschien in strijd is met je zelfbeeld, niet wilt toegeven. Deze destructiviteit veroorzaakt angst en onzekerheid omdat je hem wilt zien noch onderkennen, laat staan opgeven. *Als je dit weet, kom je volkomen anders tegenover jezelf te staan;* het zelfbedrog wordt uitgeschakeld. Dus wordt de destructiviteit minder groot, hoeveel destructiefs er op sommige terreinen ook blijft bestaan. Als ik zeg 'destructief' bedoel ik daarmee de ontelbare manieren waarop het ego steeds weer vasthoudt aan houdingen, die scheiding in de hand werken. Misschien is het de bijna onmerkbare manier waarop je geen ruimte wilt maken om anderen lief te hebben; misschien is het de verwijdering teweeg brengende houding waarbij je aan je rancune vasthoudt en anderen wilt straffen met jouw lijden.

Dit zijn onnaspeurlijke en vaag aanwezige gevoelens, vluchtige veronderstellingen, zo ongrijpbaar dat het wel lijkt of ze niet eens bestaan, tot je ze te pakken hebt en ze recht in het gezicht kijkt. Dan worden ze heel duidelijk. Misschien bestaat de destructiviteit van je houding eruit, dat je heimelijk denkt: "niemand kent mijn werkelijke gedachten en gevoelens, dus doen die er ook niet toe". Deze houding tegenover de eigen ongewenste opvattingen is de meest gangbare. Ze worden verdoezeld en vaag wordt aangenomen, dat ze onzichtbaar zijn en dus niet echt belangrijk. Als ze ondanks hun onzichtbaar blijven toch hun uitwerking hebben, wordt dat gevoeld als grof onrecht, in de geest van: "Maar ze wisten toch niet wat ik voelde! En als ik dát, wat ik naar buiten toe voorgaf te voelen, echt gevoeld had, dan was hun reactie werkelijk onrechtvaardig!" Deze manier van denken gaat uit van de illusie dat je het leven om de tuin kunt leiden. Daarmee laat iemand op de meest veelzeggende en veelbetekenende manier zien hoe hij tegenover het leven staat. Het geeft aan dat hij zich niet in alle oprechtheid geeft aan de zaak die leven heet, *maar slechts doet alsof en alleen in schijn* de maatstaven aanhangt waarnaar hij beoordeeld wil worden en resultaat wil behalen. Het is onmogelijk om onder die

omstandigheden *vertrouwen* in het leven te hebben.

Let op deze momenten en je zult zien hoe waar het is dat je het leven niet echt serieus neemt en jezelf niet met hart en ziel inzet bij wat je doet. Hierdoor, door jezelf te betrappen op je eigen kleine verborgen oneerlijkheden, ben je constructief bezig en werk je samen met het goddelijke. Zodra iemand voor de spiegel gaat staan en tegen zichzelf zegt - uit het diepst van zijn hart: “Ik wil het allerbeste van mijzelf geven aan het leven, zoals het zich voordoet, aan elk onderdeel van mijn leven en ik wil mijn allerbeste krachten er aan wijden. Ik hoop dat steeds als ik dat niet doe en te kortzichtig ben om dat te merken, de universele intelligentie in mij mijn blik hiervoor zal openen. Daar wil ik mijn aandacht op richten!” Zodra deze houding door en door oprecht is, zet zich iets nieuws in beweging - meteen!

Hoe meer je je zo gaat opstellen - en het is ontzettend belangrijk om het leven op die manier tegemoet te treden, waar de probleemgebieden en de dagelijkse moeilijkheden zich ook maar mogen bevinden - hoe meer het ego in harmonie raakt met het ware zelf. Daardoor wordt de angst om het ego los te laten evenredig minder, omdat je dan iets veel groters en veel betrouwbaarder hebt om je op te verlaten. Door een beroep te doen op de goddelijke wil en deze te activeren door het ware zelf naar buiten te laten komen, kan iemand alleen maar groeien in de overtuiging dat dit werkelijk vol wijsheid en volstrekt goed is. Dan moet hij wel de allesomvattende liefde gaan ontdekken waar geen conflict meer bestaat. Voor iedereen brengt dit tenslotte vervulling, verrukking en geluk. Dit onverdeelde begrip en de daaraan gepaard gaande vervulling zijn zonder meer veilig en betrouwbaar. Maar hóe kun je, zolang de doelen, ideeën en neigingen van het ego nog diametraal tegenover de universele intelligentie staan, tegelijk op die universele intelligentie vertrouwen? Daarom, als je je innerlijk labiel en onzeker, angstig en opgejaagd voelt, als je jezelf niet naar waarde weet te schatten, moet je er achter zien te komen of je nog een destructieve neiging, iets negatiefs in je hebt dat je nog niet wilt loslaten.

Als je je dus angstig of zorgelijk voelt, vraag jezelf dan: “Waar zit mijn destructiviteit? Waar denk ik negatief? Waar zit mijn weigering om de universele wet te aanvaarden, zodat ik mijzelf niet overgeef aan het goddelijke dat ik in me heb?”

Als je het goed bekijkt, vrienden, vindt geluk altijd zijn oorsprong in de

fundamentele deugden die door de godsdienst gepreekt worden. Op het allerlaatste, cruciale punt gaat het steeds weer over de liefde, die natuurlijk altijd de essentie van het universum vormt. Maar hoewel dat al duizenden jaren gepredikt is, heeft dat niet echt geholpen. Vaak zijn de mensen er alleen maar schijnheiliger door geworden. Ze maakten zichzelf wijs, dat ze liefhadden, terwijl dit ondertussen vaak helemaal niet het geval was. Ze bedekten hun gevoelens die niets met liefde te maken hadden met een oppervlakkig vernisje dat de schijn van liefde had. Door op die manier de dingen toe te dekken, misleid je vaak alleen jezelf maar want anderen hebben je meestal wel door.

Hoe vaak beweert iemand niet dat zijn zwakheid liefde is terwijl hij inwendig ziedend van wrok- en wraakgevoelens rondloopt. Hij wil dat zijn bezitsdrang en zijn allesoverheersende behoefte tot controle, voor liefde worden aangezien, maar in zijn hart wil hij alleen maar de baas zijn en zijn zin hebben. Hij verlangt dat zijn aanmatigende en ongezonde trots voor zelfrespect wordt aangezien, terwijl hij in feite alleen maar beter wil zijn dan de anderen en geen duimbreed wenst te wijken. Deze vorm van zelfbedrog moeten jullie ontmaskeren, vrienden. Want zelfs bij diegenen onder jullie, die dit pad volgen en grote vooruitgang hebben geboekt in het verwerkelijken van zichzelf, zijn sommigen nog blind voor zulke gebieden.

Overal waar iemand in blind zelfbedrog blijft vastzitten, weigert hij zichzelf te geven en schendt daardoor de wet van de liefde. *Uiteindelijk is het lijden van iedereen die zich ongelukkig voelt, terug te voeren tot de schending van deze wet van liefde.* Dit is wat iedereen die verdriet heeft op het spoor moet zien te komen. “Waar doe ik deze wet geweld aan?” “Waar isoleer ik mezelf van het geheel?” “Waar ben ik niet integer - direct of indirect?” “In welk opzicht hou ik mezelf voor de gek?” “Waar wil ik mezelf niet geven?”

Dit zijn de vragen die je jezelf moet stellen en waar je het antwoord op moet zoeken. Dat antwoord ligt vaak heel ergens anders en is op een andere manier waar dan je eerst dacht. Als je leeft op gezag van je ego en totaal vastzit en vasthoudt aan het egoniveau van je persoonlijkheid, veroorzaakt dat angst en onzekerheid. Het is zo’n schraal leven. En zo beperkt. Dat is altijd beangstigend, want niemand wil werkelijk dat er een eind komt aan zijn bestaan. Maar aan het afgescheiden ego moet wel een eind komen. Alleen als je in jezelf je weg terug vindt naar de grotere waarheid, naar de werkelijkheid die de wet van de liefde is en

ook van de waarheid, alleen als je dat doet kan je ego zichzelf in alle veiligheid overgeven aan het innerlijke goddelijke zelf.

Zijn er vragen over dit onderwerp?"

VRAAG: Ik begin me bewust te worden van een paar negatieve patronen en van de schade die ze aanrichten. Ik realiseer me nu, dat ik niet vanuit mijn gevoelens maar vanuit reflexen handel. Ook heb ik gezien hoe ik mezelf angsten aanpraat. Zodra ik dit helder kon zien, werd de dwangmatigheid minder. Maar eigenlijk voel ik me alleen enigszins prettig als ik met deze lezingen bezig ben. Ik ben in staat ermee te werken. en denk dat ik ze begrijp. Ook als ik mediteer voel ik me goed. Soms kan ik voelen dat de creatieve krachten op het punt staan door mijn hele lichaam te stromen - en toch houd ik dat tegen. Wat kunt u hierover zeggen?

"Eigenlijk heb ik het in deze lezing allemaal al gezegd. Het antwoord is er helemaal in te vinden. Ik zou er nog aan toe kunnen voegen, dat je moet zien uit te vinden in welk opzicht je nu precies tegen de wet van liefde ingaat. Nu je ontdekt hebt, dat die liefde onecht en geveinsd is, en ziet dat het eigenlijk zwakheid is en verlangen om anderen te behagen en voor je karretje te spannen, zal dat al veel minder moeilijk zijn. Je moet er achter zien te komen waarom en hoe je aan een negatieve houding vast blijft zitten. Daar ligt namelijk ook de reden waarom je bang bent voor de oncontroleerbare kracht van spontane gevoelens. *In dezelfde mate dat je vast blijft houden aan een negatieve houding en daardoor aan negatieve gevoelens, zul je ook bang zijn voor de positieve.* Op dat niveau heb je daarvoor gekozen en geef je liever toe aan wrok en zelfmedelijden en aan de wens tegenover anderen je gelijk te bewijzen, in de illusie dat je onrecht is aangedaan. Dit alles verschaft je een zeker genoegen dat je niet graag opgeeft. De prijs die je daarvoor moet betalen is hoog, heel hoog. Zolang je kiest voor dit soort genoegen, met alle pijn, schuld, ongemak en onzekerheid die erbij horen, verspeel je de mogelijkheid je goed te voelen. Dat is je geboorterecht en is ongecompliceerd. Zolang je ervoor kiest die negatieve gevoelens te koesteren, blijven de aangename je verwarren. Naarmate je je zelfmedelijden, je slachtofferrol, je wrok, je beschuldigingen aan het adres van anderen die je verantwoordelijk stelt voor je toestand, los kunt laten, zal je angst voor positieve gevoelens eveneens verminderen."

VRAAG: Ik heb ontdekt dat het bijna onmogelijk voor me is om volledig te vertrouwen - op vrijwel elk niveau. Hoe dieper ik kijk, hoe meer ik dit bevestigd zie. Soms is het naar buiten toe helemaal niet te merken. Dit houdt ongetwijfeld verband met mijn onwil om het ego los te laten. Mijn vraag is: als bepaalde gebieden van negativiteit gezuiverd zijn, kun je dan ook automatisch weer volledig en zonder moeite vertrouwen?

"Ja, dat gaat automatisch. Het werkt net als een schommel of een weegschaal. Dit schommeleffect heb ik al meermalen besproken. En veel vrienden op het pad hebben inderdaad al ondervonden dat het zo gaat. Laten we eens als voorbeeld nemen, dat je een hekel aan jezelf hebt. Hier kun je niet vanaf komen door het alleen maar te willen. Als je dat probeert, lukt het niet. Maar de zelfhaat verdwijnt automatisch, naarmate de eigenlijke redenen ervoor worden aangepakt. Zo is het ook met vertrouwen. Je vertrouwen zal zich vanzelf ontwikkelen als je de ware redenen om jezelf te wantrouwen hebt opgespoord. Er vindt dan steeds een automatisch herstel van evenwicht plaats. Het beste wat je in dit geval kunt doen, is jezelf elke dag sterker maken door een gerichte meditatie. Zeg tegen jezelf: "Ik wil alle destructiviteit opgeven. Als ik daar nog niet toe in staat ben, dan doe ik hierbij een beroep op het ware zelf, op het goddelijke in mij, me te helpen zien waar ik vast zit en me eruit te helpen. Want dat is wat ik wil." Als je voelt dat je het niet wilt, verdoezel dat dan niet. Beschouw het liever als je uitgangspunt. Zeg tegen jezelf: "Ik wil er precies achter komen waarom ik het goede niet wil. Wat blokkeert me? Wat maakt dat ik het niet wil, wat het ook moge zijn?" Zeg: "Ik wil die onwil overwinnen. Waar zit het? Ik wil mijn beste krachten inzetten om te zien waar ik vast zit". Als je op die manier doorgaat, zal het je lukken. Alleen als je niet wilt kijken, kom je niet verder."

VRAAG: Sinds gisteren ben ik me bewust geworden, dat ik diep van binnen een grondige, vrijwel onbewuste afkeer heb van mensen. Het maakt me bang als ik zie hoe onmogelijk deze isolerende houding het me maakt om mensen te waarderen. Gisteren, in mijn sessie, werd me aangeraden niet uit alle macht te proberen hier uit te komen, maar in plaats daarvan misschien eens te kijken waar het vandaan komt en hoe het zich ontwikkeld heeft. Zou u hier misschien iets over kunnen zeggen?

“Ja, zo’n afkeer van mensen - inclusief jezelf natuurlijk, want die samenhang is onontkoombaar - is een kwestie van wantrouwen. Daarom zou ik je willen vragen op het volgende acht te slaan: je leeft in de veronderstelling dat veel van de dingen die je overkomen zijn, zó erg zijn dat je reddeloos verloren bent. De uitleg die je aan deze gebeurtenissen geeft is uitermate overtrokken. Je zou eens vanuit een ander gezichtspunt moeten kijken naar alles wat je gekwetst en in de war gebracht heeft, zowel in het verleden - voor zover je dat nog weet - als nu. Je moet in overweging nemen dat het nog iets anders kan betekenen dan wat jij als vanzelfsprekend aanneemt. Je bekijkt alles zo definitief en zo eenzijdig, dat je alleen met de meest vernietigende mogelijkheid rekening houdt. Je moet je deze houding in zijn volle betekenis bewust worden en vervolgens het verlangen ontwikkelen hier verandering in aan te brengen, opdat je de werkelijkheid gaat zien. Jij gaat ervan uit, dat wat jij in iemand of in een situatie ziet, het hele verhaal is. Het komt nooit bij je op dat, behalve het feit dat de situatie of de persoon heel anders kan zijn dan jij denkt, datgene wat jij zag op zijn best ook maar een deel van het geheel is. Als je dit beseft, verandert automatisch ook je waarneming. Stel jezelf over alles wat je waarneemt de vraag: “Is dat de hele waarheid? Is wat ik denk of wat ik op het eerste gezicht meen te zien alles wat er is, of zouden er ook andere kanten aan de zaak kunnen zitten, die ik nog niet ken omdat ik mezelf voor een vollediger inzicht afsluit?” Dit is een manier om je visie te verbreden en je horizon te verruimen. Want nu neem je nog steeds waar zoals een kind dat doet, dat alleen het moment zelf ziet; dat is alles voor hem. Vervolgens zou ik je ook willen aanraden jezelf af te vragen of je wel van mensen wilt houden. Wat is je antwoord? Peil je ware gevoelens!”

VRAAG: Mijn verstand zegt me dat ik van mensen hoor te houden, maar ik voel weerstand. Hoe kom ik hier uit?

“Dit is je conflict. Het is geweldig als iemand zich zo’n conflict bewust wordt, want de overgrote meerderheid van de mensen leeft met dergelijke conflicten zonder het te beseffen. Dit besef is echter een noodzakelijke en eerste voorwaarde om een uitweg uit je lijden te vinden. Het maakt het je mogelijk naar dat deel van je te kijken, dat ‘nee’ zegt. Vraag aan jezelf: “waarom niet?” Theoretiseer niet, hoe juist alle algemeen geldende theorieën ook mogen zijn; je zult er in dit geval meer aan hebben als je het specifieke antwoord vindt dat op jou van

toepassing is. Bekijk het allemaal eens fris en opnieuw en vraag jezelf af waarom je niet van mensen wilt houden en wees niet bang om op kinderlijke, irrationele, onlogische antwoorden te stuiten. Laat alles toe wat in je opkomt. Dan zul je de waarheid over je 'nee' ontdekken. *Voor iemand zijn vermogen tot liefhebben kan ontwikkelen, moet hij eerst de bereidheid daartoe hebben.* Zolang het daaraan ontbreekt, kan er niets gedaan worden. Het gaat om je bereidheid. Pas als die op alle niveaus aanwezig is, kan liefde tot volle wasdom komen. Als ze alleen maar aan de oppervlakte bestaat en niet in je diepste gevoelslagen, zullen je bevindingen overeenkomstig zijn. Als je je niet bewust bent dat je niet wilt liefhebben, zul je klagen over de gevolgen en je zelf slachtoffer voelen. Zolang je je energie verspilt met klagen en je slachtoffer voelen, zit je gevangen in een vicieuze cirkel.

Je destructieve projecties en je verwijten aan het adres van anderen slorpen alle energie op die je nodig hebt om liefde te geven en te willen ontvangen én om naar je zelf te kijken en te ontdekken wat er aan schort. Als je aan jezelf vraagt waarom je niet wilt liefhebben en je geeft daarop een vastomlijnd en eerlijk antwoord, dan weet je tenminste waarom je vermogen om lief te hebben niet functioneert. En dan zul je echt gaan begrijpen waarom je je eenzaam voelt en niet langer denken dat het lot je de een of andere hak zet. Dit is een fantastische stap vooruit. Ik ga de vraag waarom je niet wilt liefhebben, niet beantwoorden. Dat antwoord moet uit jezelf komen. Ik kan alleen maar zeggen dat je misvattingen en je destructiviteit zich aan je vasthechten omdat jij zelf eraan gehecht bent. Zodra ze zijn blootgelegd, zal het je betrekkelijk licht vallen er van los te komen.
Deze lezing kan voor sommigen van jullie een mijlpaal betekenen. Wie weet vormt hij nu juist dat keerpunt waar je op hoopte. Ik kan zien dat er in enkelen van jullie al het een en ander gaande is; de basis voor je destructiviteit heb je al verwijderd, louter door het bestaan ervan onder ogen te zien. Daardoor kan het goddelijke in werking treden. De overgang naar deze fase is het allerbelangrijkste wat er in iemands leven kan gebeuren. Niets, maar dan ook niets, kan dit proces evenaren. Daarom zal iemand die de moed mist in alle oprechtheid naar zichzelf te kijken en zijn illusies en waandenkbeelden over zichzelf op te geven, nooit aan die overgang toekomen. Want negativiteit waarvan je geen weet hebt, kun je ook niet kwijtraken. En je kunt destructiviteit die je zegt niet te kennen, ook niet afleggen. Waarheid leidt tot liefde en liefde zonder waarheid is niet mogelijk.

Mijn innig geliefde vrienden, een grote kracht komt steeds meer tot jullie beschikking. Deze kracht is niet afhankelijk van anderen, maar vloeit voort uit jullie eigen diepste zelf. Hij zal altijd blijven stromen en je steeds weer voeding en nieuwe energie geven, wanneer je jezelf bevrijd hebt uit de boeien van het ego.

Wees gezegend, naar lichaam, ziel en geest. Moge de liefde en de waarheid van het universum jullie allen doordringen, zodat ze je kunnen helpen vrij te worden.

Wees in vrede, wees in God!”

Deze lezing werd gegeven Eva Pierrakos in 1968.
Oorspronkelijk uitgegeven door Center for the Living Force, Phoenicia (N.Y.) onder de titel: 'Unconscious Negativity Endangers Surrender of Ego to Involuntary Processes'.
Vertaling door Anke van der Meer in 1988; herzien in 2001 door Anna Bol.
© Stichting Gemeenschap het Pad. *Uitgave 2009*

161/16